

[Duetoff]

vi måske se frem til, at den nye præsident i USA vil anlægge en anden økonomisk linje.

Noget andet vigtigt er, at GATT-aftalen skal i hus i den forstand, at handelen bliver friere, og at der kommer mere af den; det i sig selv vil hjælpe på vores mulighed for at eksportere.

Stabiliteten i EF og troen på, at Fællesskabet eksisterer, stadig væk vil fungere og blive tættere og tættere, skal tilbage, sådan at man tør træffe nogle af de politiske beslutninger, der er nødvendige.

Alle disse ting viser, hvor afhængigt Danmark er af omverdenen. Al den snak af Fremskridtspartiet og Junibevægelsen, og hvad de hedder alle sammen, om dansk suverænitet, at vi selv kan bestemme, at vi selv afgør det ene og det andet, duer ikke, for det viser sig netop, at den danske suverænitet ikke rækker. Hvis de store internationale opgaver ikke bliver løst, har vi ikke en chance for at klare vores egne problemer; vi er en del af helheden.

Tilsættes Østlandenes voldsomt store problemer – hvis det var en udenrigspolitisk debat i dag, var der god grund til at bruge megen tid på det, der sker internt i Rusland lige i øjeblikket med de uhyggelige udsigter, der er – og samtidig den udvikling, der er i ulandene, bliver billedet dystert. Vi må sige, at kun hvis vi kan yde til støtten og opbygningen af strukturen i disse områder, og kun hvis vi kan skaffe en friere handel for disse lande, er vi i stand til at hjælpe.

Det koster os noget at hjælpe, nemlig arbejdspladser og penge, men jeg vil påstå, at det også koster os noget ikke at hjælpe. Det ville koste os sikkerhed, folkevandringer og sociale spændinger i verden, der er uacceptable. Så vi har altså intet valg, og derfor glæder vi os også over, at der i finansloven er en international side om udvidelser af aktiviteterne på en række af disse områder, og at man på den måde styrker Danmarks internationale position.

Nu kan det godt være, at en og anden måske synes, at jeg i de første minutter har tegnet et meget negativt billede, men jeg vil hellere tegne et realistisk og måske lidt mørkere billede for så senere at blive positivt overrasket, end jeg vil gøre det modsatte: stå her og holde en stor optimistisk tale, blive skuffet og skulle ud og forklare, hvorfor tingene ikke gik sådan, som jeg sagde; skuffelser er nemlig det, vi har mindst brug for i det danske samfund lige nu.

Vi tror, at folk er dødhamrende trætte af løfter om, at i morgen går det godt, i overmorgen kommer opsvinget, og om 3 dage har vi 300.000 mennesker mere i arbejde, og så er der i øvrigt fred i vor tid, og vi kan alle gå rundt og hygge os. Vi tror, at den frustration, der bl.a. er i dele af vores ungdom, skyldes alle disse ord om, at nu kan vi gøre sådan og nu kan vi gøre sådan, og nogle af dem ser i deres dagligdag, at der ikke sker så meget; det giver nogle mennesskelige og holdningsmæssige problemer. Uden at skulle provokere nogen tilstedeværende må jeg sige, at det vel også giver et problem på et af vore andre store diskussionsområder i øjeblikket, nemlig forholdet til fremmede og til flygtninge. Hvis man selv er frustreret og ikke synes, at der sker nok i ens egen tilværelse, fristes man nok til at falde for de mest demagogiske og platte argumentationer, for man skal altid finde en syndebuk, og det bliver desværre altid dem, der er anderledes.

Derfor har vi ikke i dag deltaget, vil vi ikke i dag deltage og har vi ikke i debatten om finansloven deltaget i det kor, der har sagt, at der nu kommer 10.000, 15.000, 20.000, 50.000 eller 100.000 flere i arbejde på grund af finansloven. Vi tror simpelt hen ikke, at disse ting bare kan vedtages herinde. Vi tror, at det er noget, der skal foregå ude i det danske samfund, og vi vil gerne have lov til at se resultaterne, før vi praler af at have været med til at lave forudsætningerne for dem. Vi synes, det andet er lidt for farligt set i relation til, hvordan verden realistisk vil komme til at se ud.

Naturligvis kan vi selv gøre noget i Danmark, selv om udlandet har en stor indflydelse. Vi kan i alt fald lade være med at skyde os selv i foden, og dernæst kan vi forsøge at afbøde nogle af virkningerne af den udvikling, der kommer fra udlandet.

Jeg startede med at sige, at det afgørende ord i den danske politik er stabilitet, og der må vel være tre områder, hvor det er vigtigt, at stabiliteten slår igennem. For det første, at vi endelig får EF-forholdet på plads, som det ses i det nationale kompromis og specielt i aftalen i Edinburgh. For det andet, at vi fastholder den brede enighed om den økonomiske politik i en længere periode. For det tredje, at vi får overstået den sidste og måske mest berømte af de berømte sager, der forhåbentlig finder sin afslutning i løbet af januar måned, så vi kan få politisk stabilitet.